

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΟΔΟΣ ΚΥΝΟΣΑΡΓΟΥΣ ΑΡΙΘ. 36
ΚΑΙ ΟΔΟΣ ΝΙΚΗΣ ΑΡΙΘ. 2
ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ ΤΙΜΑΤΑΙ
15 ΔΕΛΤΑ 15

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

Η ΦΥΣΙΣ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΣΥΝΑΡΟΜΗ

Εν Ελλάδι, έτησία Δρ. 8
» » έξάμηνος » 5
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ έτησία Φρ. 12
» » έξάμηνος » 7

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περὶ ἰδρύσεως ἐν Ἑλλάδι Γεωγραφικῶν Ἑταιρειῶν. Σκοποὶ πολιτικοί. Συνέντευξις μετὰ τοῦ κ. Φλέγγλ. Ἡ ἐν τῷ Βαρβακείου ἡμετέρα ὄμιλία, (συνέχεια) ὑπὸ Δ. Ι. Κ. — Ἡ ἄμυνα τῆς Πλεῦνας, κατὰ τὰς ἐξ ἰδιωτικῶν καὶ ἐπισήμων ἐγγράφων συλλεγείσας σημειώσεις ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὁσμάν Πασσᾶ, (συνέχεια καὶ τέλος), ὑπὸ Δ. Π. — Ἀθανάσιος Διάκος, ὑπὸ Γ. Χ. Β. — Ὁ Μεσημβρινὸς Ἀστὴρ ἢ ἡ Γῆ τῶν ἀδαμάντων (Μυθιστορία Ἰουλίου Βέρν), μετάφρασις ὑπὸ Δ. Ι. Κ. — Εἰς τὸ σχολεῖον! εἰς τὸ σχολεῖον! ὑπὸ Ροῦ. — Κάρμεν Σόλδα (εἰκὼν), ὑπὸ Διχ. — Οἱ φίλοι, ὑπὸ Διχ. — Ἐπιστημονικὸν παίγιον: Ἰσορροπία περιστροφομένου ὤου, ὑπὸ Φ. Π. — Αἰνίγματα — Ἀνταποκρίσεις.

ΚΑΡΜΕΝ ΣΥΛΒΑ

ΠΕΡΙ ΓΑΡΥΣΕΩΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

ΣΚΟΠΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ ΜΕΤΑ ΤΟΥ κ. ΦΛΕΓΕΛ

Η ΕΝ ΤΩ ΒΑΡΒΑΚΕΙΩ ΗΜΕΤΕΡΑ ΟΜΙΛΙΑ

(Συνέντευξις με προηγούμενον άρθρον).

Κατά τους τελευταίους χρόνους, ως γνωστόν, αι γεωγραφικαί επιστήμαι δια των άπαύστως διενεργουμένων έξερευνήσεων, των διεθνών συνεδρίων και των ποικίλων, λίαν δ' επικινδυνωθών άποστολών, ήρθη εις σημεϊον λίαν επιφανές. Και δικαίως αύται εξήχως ειλικύσαν την προσοχήν της πεπολιτισμένης ανθρωπότητος. Έάν άλλοτε ή φιλοσοφία έκράτει, σήμερον τό κράτος αύτης διεδέξατο ή γεωγραφία. Τα Πλατωνικά όνειρα έπηκολούθησεν ή Αριστοτελική θετικότης. Διά τοϋτο και ή ίδρυσις των γεωγρ. εταιρειών έπιβλήθη εις την ανθρωπίνην συνείδησιν, πάντα δε της Έσπερίας τά έθνη φιλοτιμούνται εν τω ζητήματι τούτω πᾶσαν να έπίδειξη ζήλον, πλείοτερον εργασίας και σπουδής επιστήμονικης. Η Ρωσία, ίνα αναφέρει την άρτιότερον εισχωρήσασαν εν τω πολιτισμῶ, δαπανᾷ ύπέρ της ίδρύσεως και συντηρήσεως των γεωγρ. εταιρειών της ποσόν, αν δεν σφάλω, όσον σχεδόν περιλαμβάνεται εν ολοκλήρῳ τῷ Έλλην. προϋπολογισμῶ!

Πανταχῶ, και εις τά μικρότερα έτι διαμερίσματα μετ' άκαθέκτου ζήλου ίδρύουσιν αι έθνότητες προσηλυτιστικάς προπαγάνδας και άποστέλλουσιν επιστήμονας ύπέρ πολιτικῶν καθαρώς σκοπῶν, μετ' έπιμελείας δε πολλῆς πράττουσι τοϋτο οι Ιταλοί και έλευθεριώτερον, ίνα μη βαρυτέραν μεταχειρισθῶ λέξιν, οι Άγγλοι. Μόνη δε ή Έλλάς μένει ξένη και απόκληρος τοϋ τελουμένου συνεχοῦς αγώνος, αύτη ή πρωτίστως ένδιαφερομένη, περι άλλα έποσειώδη καταναλισκουσάς δυνάμεις της, άμνημονήσασα δ' οὕτω σοβαροῦ και επιτακτικῶ καθήκοντος, όπερ έχει πρὸς τά δύο σεμνά και ιερά αὐτῆς έρείσματα: τὸν Έθνομὸν και τὴν Θρησκείαν. Βεβαίως, έθνος, ως τό ήμέτερον, όπερ πρὸ όλίγων μόλις δεκαετηρίδων μετὰ μακρῶς και μαρτυρικοῦς αγῶνας έλυτρώθη, όσον τῷ έπιτέραπην, από τοϋ βαρείου ζυγοῦ τοῦ και νῦν άτυχῶς κατά μέγα μέρος ύπισταμένου, δέν ήτο δυνατόν να ποιήσεται τοιαῦτα άλλατα προόδου, ώστε να έπιτρέπηται ήμιν να τό παραλληλίζωμεν άζημίως πρὸς τά αιώνας εν τῇ έλευθερίᾳ αριθμουῦντα έτερα κράτη της Ευρώπης. Άλλ' άκριβῶς άφ' έτέρου, διότι εἰμθα κράτος νέον, έχομεν και άνάγκην δράσεως προληπτικῆς και προοδευτικῆς άμα' διότι ύπὲρ ευγενῶν όνειρων παλαιόμεν, έχομεν άκριβῶς τό μέγα καθήκον να φροντίσωμεν πάση θυσίᾳ ύπέρ πλήρους συντηρήσεως της έναπολειφθείσης ήμιν κληρονομίας, μέσον δε τελεσφορώτατον πρὸς τοϋτο εἶνε και ή ίδρυσις Γεωγραφικῶν εταιρειῶν, ών, ως έφθην ειπών, τό κυριώτατον χαρακτηριστικόν έσται σκοπός πολιτικός, έθνολογικός, ύπέρ οὔ, ως εν της φύσεως άνω, πολυτιμῶς αύται θά εργασθῶσι. Χάριν της θρησκείας, ήν όφείλομεν εκ γενικωτέρων ήθικῆς λόγων ύπέρ έπικρατήσεως της εν αύτῇ σωτηρίου αληθείας να υποστηρίξωμεν, διαδίδοντες την αληθινήν πίστιν, χάριν των συμφερόντων της πατρίδος ήν τόσοι ύπόυλως έποφθαλμιῶσι και τύραννοι άνείδην δυναστεύουσι, πρέπει να εργασθῶμεν άπαντες θετικῶς, έπιστημονικῶς, μη λημονούντες ότι τό έμμένειν εν τῇ ευγενείᾳ και άβρότητι εν εποχῇ οὕτως υλιστικῇ, εἶνε σφάλμα βαρῦ, άμάχημα, όπερ θάπτον ή βράδιον θέλει βαρύνει τό μέλλον τοῦ Έλληνισμοῦ. Άς εργασθῶμεν όθεν ένσφύ άπάργει καιρός, και δέν άπολείπει ήμᾶς ή συνετή μετάνοια.

Τό ελληνικόν έθνος εἶνε άναμνηστικόν τό έχον τοῦς συνεκτικωτέρους δεσμούς, έν πλείστον όσων λόγων' άλλ' ή ένεργεια των άλλων και μάάλιστα θηναρίων τινων, κυρίως έναντιον της συνεκτικότητος ταύτης άπευθύνεται. Άμυναν λοιπόν άντι προσηλυτισμοῦ θέλομεν άντιτάξει. Τα άλλα έθνη άνευ μεγάλης ανάγκης άπέδύθησαν πρὸ έτών εις την προσηλυτισμ.

Οὐδένα δε σήμερον λαμβάνει, ότι άπ' άκρου εις άκρον τοῦ κόσμου σταυροί ιεραπόστολοι κατ' άρχάς, εἶτα δ' επιστήμονες μελετηταί διατρέχουσι, καθ' ομάδας ή μόνοι, πόλεις και χωρία, εισδύουσιν εις άποτόμους ρωγμάς και άπολιτίστους οικισμούς, μεταδίδοντες άκαμάτως τῷ έθνομῶ των και της θρησκείας των τάς άρχάς, οὕτω δε βαθμηδόν, δι' αὐτοῦ και μόνου τοῦ μέσου, άποκτώντες δικαιώματα και στήριζοντες άξιώσεις. Ένθ δε ή τοιαύτη ένεργεια πυρετωδῶς, κατά την μαρτυρίαν των ειδότων, αλλαχόσε τελείται, και δὴ υπό λαῶν τινων άφανῶν μέχρι της χθές ζητούτων διά παντοίων μέσων να μεγαλυθῶσι διά της καταστροφῆς των άλλων, ή Έλλάς ίσταται έτι με τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου καθλωμένη επί τοῦ σταυροῦ ον ύψασεν ή πολιτικῇ ακολουσία, μέσφ άδελφικῶν λαῶν, άναιδῶς ένεργούντων εις τάς ίδιὰς της εκτάσεις, επί ζημίας, και τυρῶν δήλη, τοῦ ελληνισμοῦ! Άρκούμεθα μόνον εις άδιεξόδους συζητήσεις, μακαρίως άναμασῶντες τά τετριμμένα λόγια των καφενείων, έπικαλούμενοι δι' όσης λαρυγγικῆς δυνάμεως μάς έπιοικισεν ή φύσις αρχαιοπαράδοτους περγαμηνάς, καταφεύγοντες διά μελοδραματικῶν έξάρσεων εις σκιὰς προγόνων και... άπρακτοῦντες εν τέλει, μοναδικήν και αιώνατον βλάσιν εν ταῖς αξιώσεσιν ήμῶν θέτοντες τό παρελθόν. Άναμνηρίστως, ή ιστορικῇ αὐτῇ βλάσιν εἶνε άσ' έαυτῆς και μόνη ίσχυρά' άλλὰ δεόν να έχωμεν ύπ' όψει, ότι σήμερον ό κόσμος θέλει άπτά, οὕτως ειπεῖν, δείγματα ένεργείας και συγχρωτισμόν, θέλει ύλην, δρᾶσιν, πρόνοιαν και όχι άναμνήσεις και άναμνηστικῆς λόγων. Η έτοιμότης, ή εργασία, ή μελέτη, αύται θά δώσωσι τό γέρας άπλής μὲν νίκης διά τά άλλα έθνη, αυτόχρομα όμως σωτηρίας δι' ήμᾶς.

Εἰς τοιαύτας, κύριοι, σκέψεις άγει ήμᾶς ή σημερινῇ όμιλία τοῦ κ. Φλέγελ, ένέχουσα οὕτω στενόν σύνδεσμον μετὰ της Έλλάδος και τοῦ « Αρχαϊκοῦ συλλόγου». Μετὰ της Έλλάδος μέν, διότι εν τῇ διαλέξει του θά ύποδείξη ήμιν ίνα διδῶμεν όποιον στάδιον εύρῶ άνοιγεται δράσεως εις την ελληνικῇν φιλοπατρίαν, παρέχων ως εύγλωττον παράδειγμα αὐτοθυσίας και άκραίφουδς της έπιστήμης εργατοῦ, τοῦ αειμνήστου αὐταδέλφου του τάς τύχας. Μετὰ δε τοῦ « Αρχαϊκοῦ Φοιτητ. Συλλόγου», όστις συνεταῦτις την ύπαρξιν του με τό μέλλον τοῦ έθνους, διότι διδῆι ώθησει και έμβάλλει την σωστικῇν ταύτην ιδέαν ίνα την εγκολπωθῇ, πρὸς τελικήν έπίτευξιν τοῦ σκοποῦ του, όστις εἶνε ή εν ένότητι εὐημερία και τό μεγαλεῖον της πατρίδος και μόνης.

Άλλ' ό κ. Φλέγελ δέν εἶνε ή πρώτη φορά καθ' ήν φιλοτιμους προσφέρει υπηρεσίας ύπέρ της «Μεγάλης ιδέας» τοῦ Έλληνισμοῦ. Και άλλοτε συμπαθῆ ύψωσε ύπέρ ήμῶν φωνήν και επ' έργάτων δε περιόδων εν Κλίφφ, εν τῷ αὐτόθι Έλλην. Έπικουρικῶ Συλλόγῳ μακρῶν και έμβριθῇ έποιήσατο διάλεξιν, θερμῶς συνηγορήσας ύπέρ εκδόσεως τοῦ ιστορικοεθνολογικοῦ «Μακεδονικοῦ Ατλαντος», ον έφιλοπόνησεν έτερος θερμότατος φιλέλλην, ό παρ' ήμιν διαρκῶς ήδη μένων εκ Μόσχας κ. Ιωάν. Πετρώφ, όστις «Ατλας, έπιφανές άποτέλεον μαρτύριον των δικαιωμάτων της Έλλάδος επί της Μακεδονίας, ως χώρας εκπαλαι ελληνικῆς, εἶνε μὲν όλως έτοιμος κατά τό τρίτον, άλλ' άμοιρῶν άτυχῶς τοῦ υλικῶ κεφαλαίου, όπερ τοιοῦτον έργον άπαιτεῖ, κατακείται άνέκδοτος ένεκα της έλλείψεως Γεωγρ. τινος εταιρείας, ήτις ύπέρ της εκδόσεως θά ήδύνατο δεόντως να εργασθῇ, και άχρηστα εν εποχῇ, καθ' ήν τοιαῦται γεωγραφικαί και ιστορικαί συμβολαί άκρως ήθειεν έπιδράση επί τοῦ μέλλοντος των υποδούλων, των όλως άνεξευρενήτων χωρῶν μας.

Ο κ. Κάρολος Φλέγελ όστις άμέσως μετ' ήμῶν θέλει παράσχη ζωηράν εικόνα της διδακτικῆς αλλά και ποιητικῆς πως τύχης τοῦ Έδουάρδου Φλέγελ, έχος τον ευγενῆ πόθον, ίνα εν τῇ γῇ των άθανάτων Έλλήνων τάς διατριβὰς ποιούμενος και εις την τούτων φωνήν, πρὸς ήν ιδιάζουσαν τρέφει αγάπην, ποιήσεται την διάλεξιν αὐτοῦ. Τοῦτο, ένθ άφ' ενός διαθρύπτει την ήμετέραν φιλοτιμίαν και άποσπᾷ την εκφρασιν θερμῆς ευγνωμοσύνης, περιβάλλει άφ' έτέρου διά μέζονος γοήτρου και χρυσῆς αἴγλης την αφήγησιν των

περιπετειῶν τοῦ αδελφοῦ του, χάριν της μνήμης τοῦ όποίου θά φέρι νῦν ήμᾶς μακρῶν, πολῦ μακρῶν, εις τάς Άφρικῆ νικᾶς έρήμους, ένθα ώδήγησαν εκείνον πικρία μὲν τρωφεροῦ αισθήματος,') αλλά και πόθοι άγνοῦ ύπέρ εξυηρητήσεως της Έπιστήμης και τοῦ Έθνομῶ! »

Γ.

Τό δεύτερον θέμα της συνδιαλέξεώς μου μετὰ τοῦ κ. Φλέγελ, ήν ή τύχη τοῦ αδελφοῦ του, όστις επί δεκαετίαν περιεπλανήθη εις την χώραν των άγρίων, πλείστα ύποστάς, εν οἷς και μεγάλην καταδρομήν εκ μέρους των Άγγλων. Άλλά τό τελευταίον τοῦτο έτι μάλλον εξαίρει την μνήμην τοῦ έρευνητοῦ, περι οὔ εν τῷ προσεχῇ φύλλῳ θά γράψωμεν, διδόντες συγχρόνως άκριβῆ²⁾ περιλήψιν της όμιλίας τοῦ κ. Φλέγελ, παρέχόντες δε οὕτω εν συνόλῳ άρτιον τό διάγραμμα των έργων και περιπετειῶν τοῦ ευγενούς της έπιστήμης θύματος, ύπέρ οὔ εν Ευρώπῃ τό συμπαθέστερον εξεδηλώθη ένδιαφέρον.

A. L. K.

Η ΑΜΥΝΑ ΤΗΣ ΠΛΕΥΝΑΣ

ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΕΣ ΙΑΙΣΤΗΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΣΥΛΛΕΓΕΙΣΑΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΥΠΟ ΤΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ ΤΟΥ ΟΣΜΑΝ ΠΑΣΣΑ

Έγροφή υπό τοῦ στρατηγοῦ Μουζάφερ Πασσά υπαοπίστου της Α. Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου και τοῦ άντιδυνασταγαματόχου Ταλαάτ Βέν, υπαοπίστου τοῦ Στρατάρχου Γαζή Όσμάν Πασσά

(Συνέντευξις εκ φύλλ. 23 και τέλο;)

Δύο εκ των ταγμάτων τοῦ Τεβφικ Πασσά καθ' ολοκληρίαν κατεστράφησαν και εξ άλλα διεσπάσθησαν. Οι σωροί των πτωμάτων και τό ρέον αίμα μετὰ των φοβερῶν συριγμῶν τῶν σφαιρῶν και της εκρήξεως των βομβῶν καθίστων είδειχθῇ την όψιν τοῦ τόπου. Τα δύο τρίτα των Τούρκων αξιωματικῶν είχαν φονευθῇ ή πληγωθῇ. Οὐδεμία έπικουρία έπήρχετο εις τοῦς Τούρκους, ένθ κατά πᾶσαν στιγμήν οι τε Ρῶσοι και Ρωμοῦνοι νέας έλάμβανον τοιαύτας. Η παρουσία των οίμαζουσῶν γυναικῶν και παιδῶν και οι μυκηθμοί των ποιμνίων προσέθετον νέαν φρικῆν εν τῇ σκηνῇ ταύτῃ. Οι όλιγοί έναπομείναντες άβλαβείς αξιωματικοί ματαίως έπιερίοντο να συνενώσωσι τοῦς διασπασθέντας άνδρας, και άνωφελῶς, διότι άμέσως έπήρχετο σφαγή.

Κατά την στιγμήν ταύτην ό Όσμάν Πασσᾶς έπληρωθῆ βαρέως υπό όβίδος, καθ' όν χρόνον προσεπάθει να περισυλλέξη τά στρατευματά του, οι δε στρατιῶται άποθαρρυνθέντες ήρχαντο τά όπισθοχωρῶντας έως οὔ επήλθε παντελής φυγή.

Η υπό τὸν Έδὴμ Πασσᾶν μεραρχία μετὰ φοβερῶν πάλην παρεδόθη άνευ οὐδεμιᾶς συνθήκης, διότι έσφαλμένως έπληροφορήθη, ότι ό Όσμάν Πασσᾶς εἶγεν ήδη συνθηκολογήση, όπερ συνετέλεσεν οὕτω, ίνα και ό Μουσουρνης άπολέση την τελευταίαν έλιπδα της μεθ' όρων παραδόσεως. Άπαντες σχεδόν οι καλύτεροι αξιωματικοί είχαν φονευθῇ ή πληγωθῇ, πᾶσα έλπίς πρὸς περαιτέρω άντίστασιν είχαν εξαλειφθῇ, ή δε άταξία και σύγχυσις ήτο τοιαῦτη, ώστε κατέστη άδύνατος πᾶσα νέα μετακίνησις των σωμάτων. Ο στρατάρχης τότε πικρῶς δακρύσας και πρὸς τά κάτω την κεφαλήν κλίνας έδωτο διαταγήν να παύση τό πῦρ και να ύψώσουν την λευκήν σημαίαν επί της καλύβης ένθα εκειτο, εξαποστειλάς εν ταῦτῷ άγγελιαφόρους με λευκήν σημαίαν, όπως εξαίτησωνται την μεθ' όρων συνθηκολογήσιν, ήν παρ' έλιπδα οι Ρῶσοι άπέκρουσαν άντιτάξαντες την έντελήν παράδοσιν.

Τά Όθωμανικά στρατεύματα είχαν καταπαύση την προσ-

1) Ο Έδ. Φλέγελ ήγάπα περιπαθῶς Άμερικανίδα τινα, τὸν έρωτα δ' αὐτοῦ πολλάκις εξεδήλωσε, αὐτῆς δ' εν τῇ δυσμενείᾳ υπήρξεν και ή κυριώτερα άφορμή όπως άπορραση την εξερεύνησιν της Άφρικῆς.
2) Διότι ή εν τῷ «Αστειν» δημοσιευθεῖσα δήθεν περιλήψις εἶνε εις τινα μέρη όλως σαντασιώδης.

βολήν, ένθ οι Ρῶσοι εξηκολούθουν επί ήμισίαν έτι ώραν κανονοβολούντες σφοδρῶς τά διαυρία μέρη τοῦ ποταμοῦ. ένθα οι φυγάδες ήσαν συγκεντρωμένοι, λημονήσαντες κατά την στιγμήν εκείνην τοῦς ιερούς της φιλοανθρωπίας νόμους.

Κατά την μεγάλην ταύτην μάχην οι Τούρκοι τό πρώτον έχον την ύπεροχήν, άλλ' οι Ρῶσοι και Ρωμοῦνοι προσεκόμισαν τσαούτας έναντιον αὐτῶν δυνάμεις, ώστε μετὰ πεντάωρον πρωτάκουστον άπελπιστικόν αγῶνα υπερτέρησαν. Πολλά εἶσι τά αίτια τά έπενεγκόντα την τελικήν καταστροφήν. Αἱ άμαξίαι των πολυμροθίων κλπ. και εκείνας των φυγάδων, ως και τά φορτηγά κτήνη, έμποδίζον μεγάλως την κίνησιν των στρατευμάτων, και ή άργοπορία αὐτη παρεκώλυσε την β' μεραρχίαν να ένσχύση την πρώτην εν τῇ γραμμῇ. Οι στρατιῶται εκόμιζον μεθ' εκυτῶν εξ ήμερῶν στήρεσιον, ήσαν δ' άλλως τε βαρέως φορτωμένοι, όφιλοντες να διανύσωσι πεδιάδα τεσσάρων χιλιομέτρων ύπὸ τό πῦρ ίσχυροτάτων όχυρωμάτων κατά την γραμμῇ της πολιορκίας, ένθ ό έχθρὸς είχε πραγματικῇν δύναμιν πεντακίς άνωτέραν, και 558 πυροβόλα, εκ των όποίων 58 ήσαν επί τόπου. Πρὸς τοῦτοίς είχαν όλην την νύκτα διαθέσιμαν όπως συγκεντρώσωσι τάς δυνάμεις των. Όχι δε μόνον δέν έπαυσαν οὔτοι να πυροβολῶν, άφοῦ οι Τούρκοι είχαν ήδη παύσει, αλλά και τό πεζικόν εξέπιμπεν συγκεντρωτικόν πῦρ κατά των συμπαγῶν σωρῶν των άποτελουμένων εκ στρατιωτῶν χωρικῶν και γυναικοπαίδων, οι δε Κοζάκοι καταλθόντες εις την πεδιάδα έλόγγουον τοῦς φεύγοντας στρατιώτας. Τα ύδατα τοῦ Βιδου είχαν μεταβάλλει χρώμα εκ τοῦ πολλοῦ αίματος, οι δε ιατροί άμνηχνοῦντες ως εκ τοῦ καταπληκτικοῦ αριθμοῦ των πληγωμένων ήδυνάτου τοῦ πρώτου να προστρέξωσιν.

Όπόταν τέλος τό πῦρ κατέπαυσεν, οι Ρῶσοι και Ρωμοῦνοι καταφθάντες άπεγύμνωσαν τοῦς στρατιώτας παντός όπερ έφερον, και άκόμη αὐτῶν των διπύρων άτινα οὔτοι προσεπάθουν να φάγωσιν. Εκείνοι δ' ότινες άνθίσταντο, άνηλιεῶς έσφάζοντο την αὐτῇν δε τύχην ύπέστη και ό φυλάσσων τάς άποσκευὰς τοῦ Όσμάν Πασσᾶ υπαξιωματικός. Οι στρατιῶται ήσαν σχεδόν γυμνοί και άνοικῶτοι, εκρατήθησαν δ' επί δύο ήμέρας εις τό υπαίθρον άνευ τροφῆς, όταν δ' εξήτησαν τοιαῦτην τοῖς έδόθη ή άπάντησις, ότι οι αρχηγοί αὐτῶν είχαν πληροφορήση, ότι έφερον μεθ' εκυτῶν εξ ήμερῶν τροφῆς, λημονούντες ότι πρότερον τάς είχαν άφαιρέσει. Δέκα ήμέρας βραδύτερον 10,000 άνδρες, και τινες άνωτεροί αξιωματικοί άπαστάλησαν εις Ρουμανίαν, και τό έπιλοιπον μέρος άνεχώρησεν την 8ην ήμέραν κατοπιν σκληροτάτων δοκιμασιῶν. Την έβδομην τρεῖς φορτηγοί άμαξίαι με άρτον εκομισθήσαν όπως αιτισθῶσι 20,000 άνδρες, άλλ' οι λοιπόττοντες στρατιῶται, διά της βίας ήρχαζον τούτους οι μὲν από τοῦς δε, και ταῦτα πάντα εν φ τό ψυχος ήτο δριμύτατον. Όσοι δ' εκ των αξιωματικῶν είχαν χρήματα έπέσπευδον την αναχώρησιν των από της σκηνῆς ταύτης της άθλιότητος και άπελπίσις, εν φ οι Ρῶσοι οὐδεμίαν έλάμβανον φροντίδα διά τοῦς πληγωμένους, άφαιρούντες αὐτοῖς μάστιγα και τά όλίγα φάρμακα άτινα οι Τούρκοι ιατροί είχαν.

Ο Όσμάν Πασσᾶς μετεκομίσθη εις Πλεύναν, καθ' όδὸν συναντηθείς υπό τοῦ Μεγάλου Δουκῶς Νικολάου και τοῦ Βασιλέως της Ρουμανίας. Οι Ρῶσοι στρατιῶται τῇ διαταγῇ των αρχηγῶν αὐτῶν άπέδιδον αὐτῷ τάς στρατιωτικὰς τιμάς. Εἰς την Πλεύναν δέ έγίνετο δεκτός παρὰ τοῦ Αὐτοκράτορος Αλέξανδρου θερμῶς άσπασθέντος αὐτόν και άποδάσαντος τό ζῆφος του. Άπαντες οι Ρῶσοι στρατιῶται εξήτησαν να παρουσιασθῶσιν αὐτῷ και επήνεσαν την ήρωικήν αὐτοῦ άμυναν. Μετὰ τοῦτο ό Όσμάν Πασσᾶς ώδηγήθη εις τό στρατοπέδον τοῦ Μεγάλου Δουκῶς πλησίον τοῦ Βογοῦ, παρήμενος δε ένταῦθα επί πολλὰς ήμέρας υπό σκηνῇν θεραπευόμενος παρὰ τοῦ ιατροῦ του Χαρισπ βέν, μεθ' έστάλη διά τοῦ Σιστόβου εις Ρωσίαν ένθα έφυλακίσθη εις τό Τζενκόν.

Η εν Πλεύνα στρατιᾷ ήρθμεν περι τοῦς 40,000 κατά την ήμέραν της εξόδου. Κατά την μάχην άπωλείσθησαν περι τοῦς 2,500, αλλά μετὰ την συνθηκολογήσιν 8,000 άπώλοντο εκ τοῦ ψυχους, της πείνης και της κακῆς διαίτης εν

τη πεδιάδι του Βιδου. και μόλις περι τας 25,000 εκ του λαμπρού τούτου στρατού ιστάλησαν εκείθεν του Δουνάβειου. Οι Βούλγαροι της Πλεύνας εκόψαν τους λαίμους των ασθενών και πληγωμένων, των εις την φροντίδα αυτών εγκαταλειφθέντων, ελαφραγωγώσαν πάσας τας μουσουλμανικας οικίας και κατέσφαξαν άνηλεως τους κατοίκους υπό τα όμματα των Ρώσων.

A. Π.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΙΑΚΟΣ

Πρό τινος, ως γνωστόν, ήρξαντο ήνέργειαι προς συλλογήν και άλλων χρημάτων υπέρ της άνεργουσίας άδριάντος τής ήρωϊ τής 'Αλαμάνας 'Αθ. Διάκου, εις δικαίαν έκταση εύγνωμοσύνης. Ελπίζεται δ' ότι ή από εκτών ήδη συσταθεσα και συλλέξασα περί τας 10,000 δρ. επιτροπεία θα δυνήθη ταχέως να επιτελέση τό εύγενές έργον. όπερ άνέλθει. 'Επίκαιρον όθεν δημοσίωμα είνε ή κατωτέρω παρατηθειμένη του ήρωος σκιαγραφία, ήτις ως προάγγελος της συντελεσθησομένης εύχης, θ' ήναγκασθή εις την μήνην ήμών ένδοξου 'τελίδου της έλληνικής ιστορίας.

Σ. τ. Δ.

— Πίσω, κανείς δεν θα περάση άπ' ιδού.

Ρασοφόρος νεανίας, πλήρης ζωής και σθένους, ισταται ρωμαϊαν άνά χείρας κρατών ίνα συγκρατήση απειράριθμον στρατιαν άντιπάλων, χωρούντων προς τά εμπρός ίνα διέλθωσι τό στενόν. 'Οπισθεν του ήρωος όλίγοι άνδρες τηρούσι την αυτην άμυντικήν θέσιν, εμπνεόμενοι υπό του θάρρους και της άρητού τολμης του άρχηγού. Οι Τούρκοι όπισθοδρομούσιν όλίγα βήματα. Θάμβος τους όρθαλμούς αυτών κατέχει, και έμβλέποντες προς τον άντιπαλον, νομίζουσιν αυτών, ως τον θεόν 'Αρην, καταθρόνα επί της γης και τιθέντα επί κεφαλής όλίγων ήμισιών, εκ της ευκλειούς ταύτης γενεάς, της μηδέποτε εκλιπούσης από της ήμετέρας πατρίδος. 'Ολίγοι στιγμή ειόσει και πιεζόμενοι υπό της βίας των άνωτέρω στρατιωτικών άνδρών επιτίθενται μετά προφυλάξεως άείποτε κατά των όλίγων εκείνων άνδρείων. 'Αλλά την σπάθην αυτου κραδαίνων ο Διάκος, πολλών εκ των βαρβάρων αυτών και μουσάρων της 'Ελλάδος δεσποτών τά κάρνα επί του χώματος κυλίει, και αυτους τούτους ποδοπατών, εξακολουθει τό αποτρόπαιον αλλά και πατριωτικόν έργον. 'Ορόβους άπειρίγραφτος έπικρατει καθ' όλον τό τουρκικόν στρατόπεδον, και ό πασάς ο μέγρις εκείνης της στιγμής γαύρως προς την δεδουλωμένην χώραν βαίνων, στρέφεται διερωτών πανταχούσε την αιτίαν της παραχής ταύτης του στρατεύματος. 'Αλλ' άγγελιαφόρος τρέμων και άσθμαίνων άναγγέλει την άπροδόκητον εμφάνισιν του έχθρου. Ρεύμα όπισθοδρομούτων στρατιωτών παρασφύρει τον πασάν, όστις πλήρης δουλίας και άνανδρίας εξικνεϊται σχεδόν εις την ισχάτην σειράν της γραμμής των όπλιτών. Και εκεί, άναμνησκόμενος της τύχης ήτις άναμένει αυτον εαν τραπή εις φυγήν, εμπνεόμενος και υπό του άπατηλου και ύπουλου μωαμεθανικου χαρακτήρος, φρονει ότι δύναται να ύποκριθί τον γενναϊόν, εν ασφαλεία σχεδόν εύρισκόμενος. Πολύάριθμοι αξιωματικοί συνωθούνται περί αυτον. Δίδωσιν αυτοις διαταγας προχωρήσεως του στρατου. Αυτοι όπισθοδρομούσιν. Πλήν, ιδου γενναϊός τις Τσαούσης επί κεφαλής όλίγων άνδρών, επιτίθεται κατά του Διάκου. Σφαίρα πλήττει αυτον εις τό στήθος, και ό ήμετερος ήρωος άφαιρει τό ξίφος αυτου προς άντικατάστασιν του ιδιου, θραυσθέντος. Εις την λάμψιν της όμοπατριου εκείνης σπάθης έπαυξάνεται ή φυγή των βαρβάρων έχθρών, τρεπομένων ύπου, ή φρίκη και ή δόξα, ως περι εαυτον διασκεδάνουσιν ο 'Ελλην, άγούσιν αυτοις. 'Αλλ' όποια τύχη τους άναμένει! Οι ιδιοι αξιωματικοί μη βλέποντες τον κίνδυνον και παρ' άγγελιοφόρων πληροφορηθέντες τον όλιγον αριθμόν των άντιπάλων, πλήττουσι τους στρατιώτας εκ των όπισθεν, και ό,τι αφήκεν ήμετελις εκείνος συμπληρούσι σχεδόν οι έχθροι. Δύο πυρά περικυκλούσι τους Τούρκους. 'Αφ' ενός ο ήρωας εκείνος της 'Αλαμάνας, ο ως άετός επιπίπτων μανιωδώς κατά των άπιστων, ο πυρ και φλόγας έρευγόμενος περίεξ αυτου και ως κεφαλή Μεδούσης τά ανθρώπινα όμματα αποστρωφών και αφ' έτέρου οι ιδιοι συστρατιώται, οι όχυρομένοι όπισθεν του προτυργίου των προ-

πορευομένων, και οι κραδαίνοντες τας πληζαύρους πρότερον χρυσάς σπάθας, ήδη δε βοηζόμενας εις στήθη και νατα άνάνδρων αλλά προαποφασισμένων ύποτελών. 'Εκατέρωθεν όύματα. Μετά πολύωρον παλίρροϊαν, ύπερσχυει τό ρεύμα των έμοφύλων, και οι όλίγοι 'Ελληνες, πολλών πισόντων νεκρών ή τραυματιών, μάχονται ήδη τον περι των όλων άγώνα εν μέσω απειροσθίμων έχθρων. Νομίζει τις ότι ο θεός της 'Ελλάδος, ο θεός εκείνος του πολέμου, όστις αν ουδεις άλλος παρέμεινε πιστός εις τας τύχας της πατρίδος, αυτος ουδέποτε άπεχωρίσθη ήμών, ο αίμοσταγής εκείνος δαίμων ο ότε μιν εις ήρωϊκας πράξεις παρορμών τό ήμετερον έθνος, ότε δε εις έμπυλίους σπαραγμούς και άμοιβαίαις αίματοχυσίας αυτο όώθω, άπίστευτε την στιγμήν εκείνην όλίγων των περι αυτον γιγάντων προς έπικουρίαν εις την κλυδωνιζόμενην τότε άτυχή 'Ελλάδα επί της εύεργετικης άείποτε τέλει της άναστηλώσεως εν αυτη του πολυτιμωτάτου των ανθρώπινων αγαθών, της έλευθερίας. Θάμα απείριγραφτον διεξάγεται την στιγμήν εκείνην εν Θερμοπούλεις. 'Ο Λεωνίδας και ο Διάκος, οι άντιπροσωποι ουτοι των ήρωϊκών και φιλελευθέρων τέκνων παρά δικήν τοσοϋτον απομεικχυμέναις άπ' άλλήλων έποχαίε τίνουσιν άμοιβαίως τας χείρας συγχαίρομενοι. Χιλιάδες όπλων και ρομφαϊών ιστανται πρό των όμμάτων του συγχρόνου ήρωος. αυτος δε εν ισχάτη άπογνώσει διατελών παλαίει τον έσχατον εκείνον άγώνα, καθ' ον βέβαιος ών περί του θανάτου αυτου, ζητεί να φονεύση όση τό δυνατόν πλείους των φονέων του. Περιφρονών τον θάνατον και εκουσίως εις αυτον παραδοθείς μετά των όλίγων όπαθών του, δεν ζητεί ή να αποθάνη γενναίως, δεν ζητεί ή να υπερασπίση όσον τό δυνατόν άποτελεσματικώτερον τά δικαία της πατρίδος, δεν ζητεί ή να παραδώση τό όνομά του ευκλεές και άθάνατον εις την μήνην των μεταγενεστέρων, άναμνησκόμενων του γενναϊου αυτου παραδειγματος, και θνησκόντων εν άνάγκη υπέρ της ζωτηρίας της πατρίδος. 'Ω! όποια εικόν απογνώσεως και γενναϊότητος. Βαίνων προς τον θάνατον και προγεγραμμένος της ζωής, άτεινζει μετά περιφρονήσεως τους φονείς του, και ώθούμενος πάντοτε υπό της ιδέας, ήτις ήγαγεν αυτον εις τό στάδιον εκείνο του παλαιου και ένδοξου της 'Ελλάδος κατορθώματος, προς τον αυτον σκοπόν νομίζει ότι όφείλει να εκδικηθί αφ' εαυτου τον παραποφασισμένον θάνατον του, ον δεν προκκλει ή ή βαρβαρότης και ή κτηνωδία των προαιώνων και ζοφερών της πατρίδος του δεσποτών. 'Αλλ' εις κατά πολλών δεν δύναται να άνθίξη επί πολυ και πίπτων ζωγράφει παρα τών άντιπάλων. 'Ηδύνατο ήττον φιλόπατρις ών να άλλάξη θρησκευμα και εθνικότητα, και Τούρκος γενόμενος να απολαύση ου μόνον της έλευθερίας, υπέρ της όλίγας στιγμής πρότερον έδιδε την ζωην αυτου, αλλά και τιμών μεγάλων και άνταξίων μις άλλαξοπιστίας. 'Αλλ' ή μεγαλοφυία ουδέποτε τοσοϋτον εύκόλως μεταβάλλει φρονήματα, ουδέποτε εγκαταλείπει τοσοϋτον άνάνδρωσ την ιδεάν εκείνην, ήν πρότερον έλεστηριζετο, και δι' ήν έμόχθει, και έφρόνει ότι έλλην ών καθ' όλον την διάρκειαν των μακρών άγώνων, ους παιδίοθεν και τότε έτι ήγωνίζετο υπέρ της έλευθερίας, του κρατίστου τούτου των καλών των έμοφύλων αυτώ, ώφειλε και την τελευταίαν εκείνην στιγμήν υπέρ αυτών να ή, και διά του ιδιου αίματος, αίματος όπερ ήκιστα ίσως εξετίμα, να ποτίση τον σπόρον εκείνον ον άλλοι προτερον όμοιοθεις άνδρες είχον φυτεύσει επί του ιερου ήμών εδάφους, τον σπόρον της άναγεννήσεως, προς καρποφορίαν αυτου. Προυτίμησε τον θάνατον, θάνατον όστις έγίνωσκε κάλλιστα ότι έμελλε να εμφανισθί υπό την φρικωδεστέρην του όψιν.

«Τούρκοι κι' αν με σουδλίσετε, ξένες Γραικός έχάθη»

και προς την φύσιν στρεφόμενος, την γελόεσαν και μυροδόλον της ήμετέρας πατρίδος, πλήν τελευτων του ματαϊου και ουταδανου κόσμου, έφ' ου καταδικάσθημεν ίνα σύρωμεν επιμόχθως και πλήρεις βασάνων την τάλαιναν ήμών ζωην, έλεγε,

«Γιά δες καιρό που διάλεξε ο Χάρος να με πάρη τώρα π' άνθίζουν τα κλαριά και βγάξ ή χή χορτάρι»

'Απέθανε τον μαρτυρικόν εκείνον θάνατον, εν θνήσκουσιν οι έξοχοι άνδρες, οι υπέρ μις ιδέας ευγενους και λατρευτης θύοντες την ιδίαν ύπαρξιν, θάνατον, ον ή ιστορία μετ' άπεχθείας και φρίκης παρέδωκεν ήμιν τοις μεταγενεστέρους εις άνάμνησιν του αποτροπαιου και στιγμου παρελθόντος, όπερ επί τοσοϋτους αιώνας έκάλυπτε την ευγενή της 'Ελλάδος χώραν. Δις της τοιαύτης θυσίας της ζωής των πατέρων ήμών ή εποχή εκείνη εσδέθη πλέον, τό έθνος άναπνέει έλευθρον και βραίνει ήδη ευτυχώς επί των ίχνών, των λαμπρών εκείνων ίχνών, άπερ ή ιστορία έχάραζεν άνεξιτήλοις γραμμασι πανταχού της 'Ελλάδος.

'Ελληνες, εκδικήθητε τον θάνατον του Διάκου.

G. X. B.

Ο ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΟΣ ΑΣΤΗΡ

Η

Η ΓΗ ΤΩΝ ΑΔΑΜΑΝΤΩΝ

(Μυθιστορία ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ — Μετάφρασις Δ. Ι. Κ.)

(Συνέχεια — Ίδε προηγούμε. φύλλον)

«Την ήμέραν της καταρρήξεως, επανέλαθεν, όταν ήμην τεθαμμένος υπό τά έρείπια, εύρον τον μέγαν άδάμαντα!... Τον εκράτησα εις την χείρα μου και έσκεπτόμην την τροπήν να τον κρύψω, όταν τό τέγγος κατέπεσε επάνω μου, ίνα με τιμωρήση. τροπον τινα, διά την έγκληματικήν εκείνην σκέψιν!... 'Οταν επανήλθον εις την ζωήν, επανεύρον τον λίθον εκείνον εν τη κλίνη, εν ή ο παπάκης με είχε μεταφέρει!.. 'Ηθέλησα να τώ τον άποδώσω, αλλά ήσυχύθην να όμολογήσω ότι ήμην κλέπτης και άνέμενον κατάλληλον τινα εύκαιρίαν!... 'Ακριβώς μετά τινα χρόνον, ο παπάκης ήβλησε να δοκιμάση όπως κατασκευάση άδάμαντα τινα, και μοι ανέθηκε να επιμελούμαι τό πυρ!... 'Αλλ' αίφνης, την δευτέραν ήμέραν, ενφ ήμην μόνος εις τό έργαστήριον, ο κλιβανος διερρήχθη και σφοδερου πατάγου και όλίγου δειν έφοιούμην εκ των συντριμμάτων!... Τότε, εκέκρην πόσον ο παπάκης θα έλυπειτο διά την άποτυχίαν του πειράματός του!... 'Ετοποθέτησα λοιπόν εν τώ σωλήνι όστις ήτο διερρηγμένος τον μέγαν άδάμαντα, καλώς περιεκαλυμμένον με μιαν φούχταν χώματος, και έσπευσα να συσκευάσω άνωθεν τον σωλήνα, όπως μη ο παπάκης παρετήρει ουδέν!... 'Επειτα, άνέμεινα χωρίς τίποτε να ειπω, και όταν ο παπάκης εύρε τον άδάμαντα, είχε γίνει εν ώραιον κόσμημα!»

'Εκρηξις τρομερου γέλωτος, ον δεν ήδυνήθησεν να συγκρατήσωσιν οι πέντε προσωπιδοφόροι, επηκολούθησε τας τελευταίας λέξεις του Ματακίτ.

'Ο Κυπριανός, όστις, δεν έγέλα ποσώς, έδακνε τά χείλη του εκ πείραστος.

'Αδύνατον να ήπατάτο εκ του τόνου του νεαρου Κάφρου! 'Η άσφίγησις του ήτο προφανώς αληθής! Μάτην ο Κυπριανός εξήτει εν ταις άναμνήσεσιν αυτου ή εν τή φαντασίη του άφορμάς, ίνα θέση ταύτην εν άμφιβολία και άντιλίξη ενδιαθετως! Μάτην διελογίζετο: «Εις άδάμας φυσικός, εκτεθειμένος εις θερμοκρασίαν, οία ή του σωλήνος, θα εξητημίζετο...»

γον. Και μάλιστα, την έσφιγγε τόσο ισχυρως εις τους συνεσταλμένους δακτύλους του, ώστε έδίδεσι να παραιτηθώμεν από του να του την πάρωμεν.

— 'Ε! Δεν είνε μεγάλο πράγμα να τό έννοήσωμεν! άπήνητησεν έτερός τις. Είνε δυνατόν να κατασκευασθί εις άδάμας; Τή αληθεία, έμεθα πολυ άνόητοι να τό πιστεύωμεν!... Τόσον, όσον εαν εξήτει τις να κατασκευάση ένα άστέρα!

Και όλοι έγέλασαν.

'Ο Κυπριανός ύπέφερε πλειότερον βεβαίως εκ της εύθυμίας των ή εκ της άγροικίας των.

Τέλος, άφου οι πέντε ουτοι άνθρωποι διεσκέφθησαν χαμηλή τή φωνή, ο άρχηγός έλαβε τον λόγον:

«Σας άναγγέλομεν, ειπεν, ότι, αναβάλλεται ή έκτέλεσις της καθ' ύμών άπαγγελθείσης άποφάσεως, Κυπριανέ Μερé! Είθετε έλεύθερος! 'Αλλά μη λησμονείτε ότι αυτη ή δικαστική άπόφασις βαρύνει πάντοτε έφ' ύμών! Μία λέξις, εν σημειον όπως μās άναγγείλετε εις την άστυνομίαν, άσκει ίνα πληγήτε άνοκτιρμόνως!... 'Ο νοών νοεϊτω!»

Είπε, και άκολουθούμενος υπό των συντρόφων του διηυθύνθη προς την θύραν.

Τό δωμάτιον έμεινε βεθυθισμένον εν τώ σκότει. 'Ο Κυπριανός ήδυνήθη να έρωτήση εαυτον μη ήτο παίγιον άπλου έφιάλτου. 'Αλλ' οι λυγμοί του Ματακίτ, όστις έκείτο έκτάδην επί του εδάφους και έκλαιε θορυβωδώς, την κεφαλήν έχων εν ταις γερσί, δεν τώ επέτρεπον να πιστεύση, ότι πάν ό,τι συνέβη, δεν υπήρξε και αληθές.

'Ητο λοιπόν αληθέστατον! 'Απέφυγε πρό μικρου τον θάνατον, αλλ' έσχε ταπεινωσιν εκ των χειριστων! Αυτός, μηχανικός των μεταλλείων, αυτος, μαθητής της Πολυτεχνικής σχολής, χημικός διακεκριμένος, γεωλόγος από τουδε έξοχος, άφείθη να έγκλωπώθη την μεγάλην πανουργίαν ενός αθλιου Κάφρου! 'Η μάλλον, υπήρχεν αυτη εις την ιδίαν του ματαιοδοξίαν, εις τας γελοίας ύπονοίας του, ως άπέτιε κάδς του άκατονομάστου τούτου σφάλματος! Είχεν ώθηθί καλώς μέχρι της εύρέσεως θεωρίας τινος διά τον κρυσταλλώδη σχηματισμόν του!... Ουδέν τούτου γελοιωδέστερον!... Καθότι δεν είνε μόνη ή φύσις ήτις ως ιδιάζον παρακολούθημα διά της συμπτύξεως των αιώνων, θα ήτο ίκανή να οδηγήση εις την έπιτυχίαν πολλών όμοίων έργων;... Και πρό πάντων, ήτις δεν θα έσφαλεν κατά τό σχήμα εκείνο; 'Ηλιτζε τό άποτέλεσμα τό πάν είχε προπάρασκευάση ίνα τό άναμένη και έδει λογικώς να έπίστευεν ότι θα έπετύγγανε τούτου!... Αι άκανόνιστοι διαστάσεις του άδάμαντος αυταί αυται κατώρθωσαν να συγκρατήσωσι την όφθαλμαπάτην εκείνην!... Εις Δεπρέτ μετέσχε της άπάτης!... 'Ομοια σφάλματα δεν συμβαίνουσι καθ' έκάστην;... Δεν βλέπομεν τους εμπειροτέρους νομισματολόγους έκλαμβίνοντες ως αληθί, τά ψευδή νομίσματα;

'Ο Κυπριανός προσεπάθει να παρηγορήση εαυτον διά πάντος τρόπου. 'Αλλ' αίφνης σκέψις τις τον έκαμε να ρίγηση. «Κά τό πρός την 'Ακαδημίαν ύπόμνημά μου!... Δεν είνε άπίθανον αυτοι οι μηδαμιοι να μου τό ήρπασαν!»

'Ηναψεν εν κρηλον. 'Οχι! θεϊς χάριτι τό ύπόμνημά του ήτο εκεί ακόμη! Ουδεις τό είδεν!... 'Ηλιτζεν ότι θα ήτο εν έναντίη περιπτώσει πυροπολημένος.

'Εν τούτοις, ή θλίψις του Ματακίτ ήτο τόσο σπαρκατική, ώστε ιδέσασ να άποφασίση να τον καταπαύνη. Τούτο δεν ήτο δύσκολον. Εις τας πρώτας εύγνωμονας λέξεις του παπάκη, ο πτωχός νεανίας, έφάνη συνερχόμενος. 'Αλλ' ο Κυπριανός ώφειλε να τον διαβεβαιώση ότι δεν έμνησικακει και ότι τον έσυγχώρει εύχαρίστως επί τώ όρω να μη άπορασίση να επαναλάβη ταύτα.

'Ο Ματακίτ τό ύπεσχέθη εν όνόματι εκείνου όπερ είχε ισρώτερον, και ο κύριός του μετέβη ίνα κατακλιθί και πάλιν, τούτον δε και έμιμήθη ο Ματακίτ.

Ουτως έτελείωσεν ή σκηνή αυτη, ήτις όλίγου δειν και μετετρέπετο εις τραγικήν!

'Αλλά, εαν έτελείωσεν αυτη ούτω διά τον νεαρον μηχανικόν, δεν συνέβη ταυτό και διά τον Ματακίτ.

Πράγματι, τὴν ἐπιούσαν, ὅταν ἐγνώσθη ὅτι ὁ Μεσημβρι-
νος Ἀσὴν δὲν ἦτο τίποτε ὀλιγώτερον ἢ φυσικὸς ἀδάμας,
ὅτι ὁ ἀδάμας οὗτος εἶχε ἐυρεθῆ ὑπὸ τοῦ νεαροῦ Κάφρου,
γνωρίζοντος κἀλίστεον τὴν ἀξίαν τούτου, ὅλαι αἱ κατ' ἐκείνου
ὑπόνοιαι ἐξηγήθησαν ζῴηρότερον. Ὁ Τζῶν Οὐάτκινς ἔρ-
ρηξε μεγάλας κραυγὰς. Ὁ Ματακίτ ἐκείνος δὲν ἠδύνατο ἢ
νὰ ἦνε ὁ κλέπτης τοῦ ἀνεκτιμήτου ἐκείνου λίθου! Ἀφοῦ ἄ-
παξ ἐκείθη νὰ τὸν ἀποκτήσῃ—δὲν εἶχε ὁμολογήσῃ τούτου;
—προφανῶς οὗτος ἦτο ὅστις τὸν εἶχε κλέψῃ ἐκ τῆς αἰθούσης
τοῦ συμποσίου.

Ὁ Κυπριανὸς μάτην διεμαρτυρήθη, ἐπιμαρτυρούμενος τὴν
τιμιότητα τοῦ Κάφρου. Δὲν τὸν ἤκουον—τοῦθ' ὅπερ ἀπο-
δεικνύη πασιφανέστατα πόσον ὁ Ματακίτ, ὅστις ὠριζέτο
περὶ τῆς ἐντελοῦς ἀθωότητός του εἶχε ἑκατοντάκις δικαίον
νὰ δραπέτευσῃ καὶ ἑκατοντάκις ἄδικον νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Γρι-
καλάνδην.

Ἀλλὰ τότε, ὁ νεαρὸς μηχανικὸς, ὅστις δὲν ἐπέθυμι νὰ
ἐγκαταλείψῃ τὴν ὑπόθεσιν, κατέρυγεν εἰς ἐπιχείρημά τι, ὅπερ
δὲν ἀνέμενε τις καὶ τὸ ἔποιον, κατὰ τὴν γνώμην του, θὰ
ἔσωζε τὸν Ματακίτ.

Ἀπιστεῶν εἰς τὴν ἀθωότητά του, εἶπε πρὸς τὸν Τζῶν
Οὐάτκινς, ἄλλως τε δέ, ἐάν ὑπῆρξεν ἐνοχος, τοῦτο δὲν ἀ-
ποβλήτῃ ἄλλον ἢ ἐμέ! Φυσικὸς ἢ τεχνητὸς ὁ ἀδάμας, μοι
ἀνῆκε, πρὶν ἢ ἀκόμη τὸν προσφέρω εἰς τὴν δεσποινίδα Ἀλί-
κην.

—Ἄ! σὰς ἀνῆκεν! . . . ἀπήνησεν ὁ κ. Οὐάτκινς διὰ
τόνον μοναδικῶς σκώπτικου.

—Ἀναμειβόμενος, ἐπανελάθεν ὁ Κυπριανός. Δὲν εὔρεθῃ
εἰς τὸ ἰδικόν μου διαμέρισμα ὑπὸ τοῦ Ματακίτ, ὅστις ἦτο
εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου;

—Οὐδὲν ἀληθέστερον, ἀπήνησεν ὁ γαιοκτήμων καὶ συ-
νεπῶς εἶνε ἰδικὸς μου, κατ' αὐτὰς τὰς συμφωνίας τοῦ συμ-
βολαίου μας, καθὼς οἱ τρεῖς πρῶτοι ἀδάμαντες οἱ εὔρεθησο-
μενοὶ ἐπὶ τῆς ὑμετέρας παραχωρήσεως, θὰ ἀπεδίδοντο ὅλως
εἰς τὴν κυριότητά μου.

Εἰς ταῦτα ὁ Κυπριανὸς οὐδὲν ἠδυνήθη νὰ ἀπαντήσῃ.

—Εἶνε ἢ ἀξιώσις μου δικαία; ἀπήνησεν ὁ κ. Οὐάτκινς.

—Ὅλως δικαία! ἀπήνησεν ὁ Κυπριανός.

—Θὰ σὰς εἶμαι λοιπὸν ὑπόχρεος ἐάν ἀναγνωρίσῃτε τὸ
δικαίωμα μου ἰνυπογράφω, ἵνα χρησιμοῦσιν ἐν ἡ περιπτώσει
θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐξαναγκάσωμεν τὸν πανούργον αὐτὸν νὰ
ἀποδώσῃ τὸν ἀδάμαντα, ὃν τόσον ἀφρόνως ἐκλεψε!

Ὁ Κυπριανὸς ἔλαβε φύλλον λευκοῦ χαρτοῦ καὶ ἔγραψεν:
Ἄναγνωρίζω, ὅτι ὁ ἀδάμας ὁ εὔρεθεις ἐπὶ τοῦ διαμερί-
σματός μου ὑπὸ τινος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ μου Κάφρου, εἶνε,
κατὰ τὰς συμφωνίας τοῦ συμβολαίου τῆς πρὸς με παραχω-
ρήσεως, ἰδιοκτησία τοῦ κ. Τζῶν Σταπλετὸν Οὐάτκινς.

Κυπριανὸς Μερές.

Ἴδού, κατὰ τὰ συμφωνηθέντα περίστασις τις ἦτις ἤρχeto
νὰ ἐξαφανίσῃ ὅλα τὰ ὄνειροπολήματα τοῦ νεαροῦ μηχανικοῦ.
Ὅντως, ἐάν ὁ ἀδάμας ἐνεφανίζετο ποτέ, θ' ἀνῆκεν οὐχὶ ὡς
τίτλος δωρεᾶς, ἀλλ' ὡς ἰδιοκτησία εἰς τὸν Τζῶν Οὐάτκινς,
καὶ νέα ἄβυσσος, ἦν τόσα ἑκατομμύρια εἶδε νὰ πληρώσῃσι,
ἠνοιγετο μεταξὺ Ἀλίκης καὶ Κυπριανοῦ.

Πάντως, ἐάν ἢ ἀξιώσις τοῦ γαιοκτήμονος ἦν ἐπιβλαβὴς
εἰς τὰ συμφέροντα τῶν δύο ἐκείνων νέων, ἦτο πολὺ περισ-
σοτέρα ἐπὶ διὰ τὸν Ματακίτ! Ἦτο προσέτι διὰ τὸν Τζῶν
Οὐάτκινς, ὅστις ἐγένετο αἷτος τοῦ ἀδικήματος ἐκείνου! . . .

Ὁ Τζῶν Οὐάτκινς, αὐτὸς ἦτο ὁ κλέψας! . . . Καὶ ὁ Τζῶν
Οὐάτκινς δὲν ἦτο ἄνθρωπος νὰ ἐγκαταλείψῃ μίαν καταδιω-
ξιν, ὅταν ἐπίστευεν ὅτι ἦτο ἀσφαλὴς νὰ συλλάβῃ τὸν κλέ-
πτην του.

Ὅπως, ὁ πτωχὸς Ματακίτ συνελήθη, ἐφυλακίσθη καὶ
δὲν παρήλθον δώδεκα ὥραι καὶ ἰδικάσθη, εἶτα δέ, ἐναντίον
τῶν δυνάμεων ἠδυνήθη νὰ εἴπῃ ὁ Κυπριανός ὑπὲρ αὐτοῦ, κατε-
δικάσθη ἵνα κρεμασθῇ . . . ἐάν δὲν ἀπεφάσκειν ἢ ἀπετύγχανε
νὰ ἀποδώσῃ τὸν Μεσημβρινὸν Ἀστέρα.

Λοιπόν, ἐπειδὴ φυσικὰ δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν ἀποδώσῃ, ἀφοῦ

δὲν τὸν εἶχε λάθῃ ποτέ, ἢ ὑπόθεσις ἦτο τετελεσμένη καὶ ὁ
Κυπριανός δὲν ἐγνώριζε πλέον τί νὰ κέρνη, ἵνα σώσῃ τὸν
δυστυχῆ, ὅστις ἐπέμενε μὴ πιστεῦν ἑαυτὸν ἐνοχόν.

(Ἀκολουθεῖ).

Εἰς τὸ ΣΧΟΛΕῖΟΝ! Εἰς τὸ ΣΧΟΛΕῖΟΝ!

Πλάμ...μπούμ...κράκ...κρίκ...τίν...τόν...κρρ...ρ...ρ...
Βιβλία, χάρται, σχολεῖα, θρανία, καθηγηταί, μαθηταί, γο-
νεῖς καὶ δαπάναι εἶναι τὸ ζήτημα τῆς ἡμέρας! Ὅποια τα-
ραχῆ, ὅποια σύγχυσις καὶ μεταβολὴ βίου κατ' αὐτὴν τὴν ἐ-
ποχὴν! Καθ' ὅλον τὸ Σεπτέμβριον ἐπεκράτησαν σκέψεις καὶ
προπαρσκευαὶ λυκειῶν καὶ μαθητῶν, ἀπὸ πρώτης ὁμῶς
Ὀκτωβρίου τὰ γράμματα καὶ αἱ ἐπιστήμαι ἀνακράζουσι:
Πάντες εἰς τὰς τάξεις σας!

Χαίρετε διακαπαί! . . . μακρὰν διασκεδάσεις καὶ ἀναπαύ-
σεις... ὑγεινίτε γονεῖς καὶ ἀδελφοί! . . . καὶ πάντες οἱ μα-
θηταί, μικροὶ καὶ μεγάλοι, σπεύδουσι νὰ κλεισθῶσι μέχρι τοῦ
ἐρχομένου Ἰουλίου 1892 εἰς τοὺς τέσσαρας ἐκείνους τόχους,
οὓς ἀουστόλως καλοῦμεν φυλακὴν τῶν τέκνων μας. . . αἰθου-
σαν μουλυσμένην καὶ θανατηφόρον τοῦ τε πνεύματος καὶ σώμα-
τος τῶν σπλάγγων ἡμῶν!

Καὶ ἐνῶ ταῦτα ἐν πεποιθήσει λέγομεν, παρηγορούμεθα ἀφ'
ἑτέρου, διότι ἐκεῖ μέτα πολίος τις διδάσκαλος ἀνακράζει εἰς
ἐπήκουον τῶν μαθητῶν του: Ὁ Θεουκιδίδης ἔφα, ἢ ὁ Ἀρι-
στοτέλης οἶδεν.

Τετέλεσται! οἱ μικροὶ οὗτοι νεήλιδες ἐκόντες ἄκοντες ἀπε-
σπάσθησαν ἐκ τῆς μητρικῆς καὶ πατρικῆς ἐστίας ἄλλοι μὲν
ἐν χαρῆ, ἄλλοι δὲ τεθλιμμένοι καὶ παρεδόθησαν εἰς ζένας καὶ
ψυχρὰς χεῖρας! ὅπῃθεν ἀναμένομεν αὐτούς, ἐν ὑπομονῇ ἀ-
γογγύστως καὶ ἐν πάσῃ θυσίᾳ τῆς ὑγείας τῶν καὶ τῆς ἡμε-
τέρας καὶ τῆ ἀναποφεύκτω ἀραιμάξει τοῦ πεινητοῦ βαλαν-
τίου μας, μὲ ἀνοικτὰς τὰς ἀγκάλας νὰ παραλάβωμεν φεῖ!
αὐτοὺς θερμότερους, εὐρωστοτέρους, πολυμαθεστέρους, μάλ-
λον ἐγγραμμάτους καὶ καλοαγαθετραμμένους!

Θεῖ μου! πόσον μᾶς κοστίζουσι τὰ τέκνα μας καὶ πόσον
ἀπατώμεθα! Τί πολλὰκις ἀναμένομεν νὰ ἴδωμεν καὶ τί βλέ-
πομεν, καὶ τέλος μᾶς βεβαιούσιν ὅτι ἡ ἐκπαιδευσις εἶναι παρ'
ἡμῖν πλημμελής, τὰ δὲ λυκεῖα, γυμνάσια καὶ πανεπιστήμια
ἀτελῆ! Τὸ δὲ νόστιμον πάντων, ἀφοῦ ὑποβλήθωμεν εἰς ὅλας
αὐτὰς τὰς θυσίας, ἀντὶ νὰ μᾶς παραδώσῃν μεμορφωμένα
πεπαιδευμένα καὶ τέλεια τὰ τέκνα μας, μᾶς ἐπιστρέφουσιν
αὐτὰ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διεφθαρμένα καὶ ἀκατάλληλα πολ-
λάκις καὶ διὰ τὸ τίποτε. Δὲν εἶναι διὰ γράμματα τὸ παιδίον
σας, μᾶς λέγουσιν τότε σκληρῶς οἱ σχολαστικοὶ οὗτοι, καὶ
ἀρκοῦμενοι εἰς τοῦτο μᾶς στρέφουσιν ἀπῆνως τὰ νῶτα, τὸ
πολὺ πολὺ προσθέτοντες, ὅτι τοῦ ἔλειπον αἱ βάσεις τῆς κα-
λῆς ἀγωγῆς καὶ τῶν καλῶν ἠθῶν!

Τίς πταίει;
Ἄποτεινόμεθα τότε εἰς φίλους ἀνωτέρους καθηγητάς, λο-
γάδας ἢ σοφοῦς, καὶ τί συμβουλήν νομίζετε μᾶς δίδουσιν
οὗτοι περὶ τοῦ ἀπολωλὸτος τέκνου μας, ἀκούοντας ἡμᾶς
παραπυνομένους, ἀκούσατε.

—Φίλε μου, πάντες δὲν εἴμεθα διὰ τὰ γράμματα καὶ τὰς
ἐπιστήμας. Τὰ σχολεῖα δὲν τελειοποιοῦσι τοὺς νέους. Τὸ
πλεῖστον μέρος τῆς ἀνατροφῆς τῶν τέκνων ἀπέκειται εἰς τοὺς
γονεῖς. Μὴ νομίσῃτε, ὅτι αἱ ζένας χεῖρες μορφοῦσι τοὺς μα-
θητάς, οὔτε ὅτι οἱ καθηγηταὶ πλάττουσι ψυχὰς διὰ νὰ δώ-
σωσιν αὐτὰς εἰς τὰ τέκνα σας.

Καὶ φεύγομεν ἐκείθεν κατασυντετριμμένοι τὴν καρδίαν, καὶ
ἀπέλπιδες πλέον περὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν τέκνων μας, παρα-
δίδοντες αὐτὰ εἰς τὴν κοινωνίαν ἔρμια τῆς πρώτης τύχης
τῶν! Καὶ γίνονται ἐγκληματῖαι καὶ λησμονοῦντα θρησκείαν
καθῆκον, ἠθικὴν, ἀρετὴν, τελευτῶσιν... ἐν τῇ καταστροφῇ.

Οἱ καθηγηταὶ ρίπτουσι τὴν εὐθύνην εἰς τοὺς γονεῖς καὶ οἱ
γονεῖς εἰς τοὺς καθηγητάς, καὶ τὸ κακὸν ὑφίσταται! Σκεφθῶ-
μεν, διότι οἰκοδομοῦμεν ἐπὶ ἄμμου!

Τὸ ἐκπαιδευτικὸν ἡμῶν σύστημα εἶναι κάκιστον ὑφ' ὅλας

τὰς ἐπόψεις; διότι καὶ ἐν ὑποθέσωμεν ὅτι τὰ τέκνα μας κα-
ταρθώσωσι ποτε νὰ εἰσελθῶσιν εἰς τὴν κοινωνίαν ἐξητράλι-
σμένα διὰ διπλώματος καὶ θεωρακισμένα μὲ τίτλον ἐπιστή-
μονος, ἐστὲ βέβαιον ὅτι τοῦτο τοσοῦτον ἀνίσχυρον εἶναι, ὥστε
ὁ ἐλάχιστος ἀνεμὸς ἀπογυνοῖ αὐτὰ, καὶ ἐν τῇ μετὰ τῆς ζωῆς
πάλῃ καταβάλλονται οἰκτροῦς. Μὴ νομίσῃτε δέ, ὅτι αἱ ἐπὶ τοῦ
χαρτινοῦ διπλώματος ἀναγραφόμεναι εἰδικαὶ γνώσεις τῶν τέ-
κνων σας ἀρκοῦσι νὰ ἐξασφαλίσωσι αὐτοῖς μέλλον ἀσφαλές,
διότι οὐδὲλως ἐτι ἐδιδάχθησαν τὸ τί ἄνδρες ἦδῃ ὄντες ὀρεῖ-
λουσι νὰ πράξωσιν, ὡς ὁ Ἀγθαίλαος ἔλεξε ποτε:

Γονεῖς! θέλετε νὰ ἐκπαιδεύσῃτε τὰ τέκνα σας καὶ νὰ μὴ
μεταμεληθῆτε ποτέ; Κἀμετε ἔτι κἀμεν ὁ τεχνίτης διδά-
σκων τὴν τέχνην του εἰς τὸν μαθητὴν του, ἢ ἀπλοῦστερον
μιμηθεῖτε τὰ ζῶα, τὴν εἰκόνα αὐτὴν ἦν πρὸ ὀφθαλμῶν μας
ὁ Πλάστης ἔθηκεν. Μιμηθεῖτε τὴν γαλῆν, τὴν περιστερὰν, τὴν
ὄρνιθα, τὴν χῆνα τέλος, αἵτινες ἀφοῦ γαλουγήσωσι καὶ ἀνα-
θρέψωσι τὰ ἑαυτῶν τέκνα ἐν τῇ οἰκογενειακῇ ἐστίᾳ, τότε μόνον
ἀπομακρύνουσι καὶ ἀφίνοσιν αὐτὰ νὰ ἐκπαιδευθῶσι διδα-
χθῶσι καὶ ζήσωσι ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῶν. Διδάξτε αὐτοῖς τὴν
ἀπλουστάτην σκληραγωγίαν, τὴν γλυκύτητα, τὴν ἀγάπην
καὶ τὴν μετριοφροσύνην, καὶ μετὰ ταῦτα, ἀφοῦ φθάσωσι τὴν
δικαστῆ ἢ δωδεκαετῆ αὐτῶν ἡλικίαν, τότε παραδώσατε αὐτὰ
εἰς τὴν τέχνην ἢ εἰς τὸ ἐδικὸν λυκεῖον τῆς ἐπιστήμης πρὸς
ἣν τὸ τέκνον σας ῥέπει, ἢ σὲς ἐπιθημεῖτε νὰ τὸ διδάξῃτε.
Πῶς θέλετε ἀφοῦ δὲν ἔμαθε πρῶτον τὰ οὐσιώδη νὰ διδαχθῇ
νὰ ἱπουσιώδῃ; Ἀνατρέξατε εἰς τοὺς παλαιότερους χρόνους;
καὶ διδάχθετε ἡμεῖς πρῶτον τὸν τρόπον τῆς ἀνατροφῆς τῶν
παιδῶν σας, καὶ εἶτα διδάξτε αὐτὰ. Ὅποταν εἴξ ἀπέριον
ἀφορμῶν ὀρμώμενοι ἀπομακρύνουμεν ἀκαίρως ἀπὸ τοῦ ἡμετέ-
ρου μαστοῦ τὸ νήπιον, ὅπως θερμάνωμεν αὐτὰ ἐν ταῖς ἀγκά-
λαις ζένου καὶ ψυχροῦ σώματος, εἶναι δυνατόν νὰ πλάσωμεν
αὐτὸ ὅπως ἐπιθυμοῦμεν; Ὅποταν ἢ μήτηρ παραδίδει τὸ τέ-
κνον εἰς τὸν παιδαγωγὸν νὰ διδαχθῇ τὰ γράμματα, ἐνῶ δεῖ-
ται ἐτη μητρικῆς στοργῆς καὶ τῆς διδασκαλίας τῶν πρώτων
κοινωνικῶν βάσεων, πῶς, ἀνευ αὐτῶν, θὰ κατορθώσῃτε νὰ
πλάσῃτε ἄνθρωπον τέλειον; Ἀδύνατον, καὶ δι' αὐτὸ ἐφ' ὅσον
δὲν ἐνοήσωμεν τὸ καθῆκον μας, τὸ ἐκπαιδευτικὸν ἡμῶν σύ-
στημα ἔσται ἀτελές. Ἐν Εὐρώπῃ κατενοήθη τούτο, καὶ ἐπὶ
τῆς βάσει τοιούτων ἰδεῶν θὰ μεταβληθῇ βαθμηδὸν ἡ ἐκπαί-
δευσις τῶν παιδῶν. Πρὸ τοῦ 10—12 ἔτους τῆς ἡλικίας του
ὁ μαθητῆς δὲν θὰ γίνεται δεκτὸς ἐν οὐδενὶ λυκειῷ, οὐδὲ θὰ
ἐπιτρέπηται ἢ πρόσληψις αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς. Πρῶτον ἐν τῇ
οἰκίᾳ του θὰ διδαχθῇ τὰ αἰσθητὰ τῆς καρδίας, τοὺς κοι-
νωνικοὺς δεσμούς καὶ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει
ταύτῃ θὰ διδαχθῇ κατόπιν ἐν τοῖς λυκείοις τὸν τρόπον τοῦ
κερδίζειν τὸν ἄρτον κτλ.

Ἐρωτήσατε μαθητὴν τινὰ γυμνασίου δεκαετραετῆ ἢ δε-
καεξαετῆ, ὅτε διήλθε πλέον ἐξήκοντα συγγραφεῖς, φιττακίτων
τρεῖς γλώσσας, καὶ ἦδῃ σπουδάζων μαθηματικά, φιλοσοφίαν
καὶ ποίησιν, πῶς πρέπει νὰ φέρεται εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ πρὸς
τοὺς ἀνωτέρους του, τί θρησκείαν προσβύει, τί ἐστὶ ἀγάπη
πρὸς τὸν πλησίον, καὶ ὅποιον εἶναι τὸ καλὸν καὶ τὸ κακόν,
καὶ θὰ ἴδῃτε ὅποιον πολίτην προετοιμάζεσθε νὰ παραδώσῃτε
εἰς τὴν κοινωνίαν!

Νομίζετε, ὅτι ἀρκοῦσι τρεῖς γραμμαὶ ἐπὶ ξηρὰς μεμβρά-
νης, δύο ὑπογραφαὶ καὶ μία σφραγὶς διὰ νὰ καταστήσωσιν ἐν
τέκνον σας σημαντικὴν ἐιδικότητα;
Πόσον πλανᾷσθε!

Διὰ νὰ μορφώσωμεν πολίτας χρηστοὺς καὶ γυναίκας ἀ-
μέμπτους καὶ χρησίμους διὰ μίαν μέλλουσαν καὶ ὑγιᾶ κοι-
νωνίαν, ἀπαιτεῖται ριζικὴ μεταβολὴ καὶ ἀπλοποίησης τοῦ ἐκ-
παιδευτικοῦ ἡμῶν συστήματος, ὅπερ τῇ ἀληθείᾳ κατέστη
σάραξ τῆς νεολαίας καὶ λειτουργεῖ πλημμελῶς ἐξ ἀμνημο-
νυτων χρόνων, ἄλλως τίποτε δὲν κἀμνομεν, ἢ νὰ προπαρα-
σκευάζωμεν ἀμαθεῖς καὶ ἀτελεῖς πολίτας, ἐπιβλαβεῖς τῇ κοι-
νωνίᾳ παράγοντας, ἐπὶ μεγίστη ἡμῶν ἀπορίᾳ διὰ τὰς με-
γάλας δαπάνας εἰς ἃς ἐπεδαλῶμεθα, θὰ ἐπιρρίπτωμεν ἀλ-
λήλοις τὴν εὐθύνην, θὰ ἀγανακτῶμεν πάντοτε ἐπὶ τοῖς ἀπο-
τελέσμασι, θὰ παρέχῃται δ' ἀενάως ἡμῖν ὅλη νὰ ἐπικρινώ-

μεν τὰ πάντα, καὶ ν' ἀναφωνώμεν πλάμ, μπούμ... κρίκ...
κρίκ... τίν...τόν...κρρ...ρ...ρ...ρ...!

Ροῦς

KARMEΝ ΣΥΛΒΑ

ὑπὸ τὸ χάριεν τοῦτο ψευδώνυμον ἀνεδείχθη μία
τῶν διακεκριμένων συγγραφέων ἐν τῇ φιλολογίᾳ
τῆς ἑαυτῆς πατρίδος, ἐν ἣ αἱ ἐξαιρέσεις αἱ ἀναδεικνυ-
όμεναι ἐκ τοῦ συνήθους καὶ τετριμμένου εἰσὶν ὀλί-
γαι, ἢ βασιλίσσα τῆς Ρουμανίας. Ἡ Ἐλισσάβετ ἀν-
τῆλαξε προφρόνως τὸ βασιλικὸν σκῆπτρον, τὸ τόσον
βαρὺ εἰς ἀδυνάτους χεῖρας μίᾳς γυναικός, ἵνα χει-
ρισθῇ τὸν κάλαμον τῆς διηγηματογράφου καὶ ποιη-
τρίας, κάλαμον κομψὸν καὶ λάμποντα πολὺ πλειό-
τερον τῶν ἀδαμάντων τοῦ Ρουμανικοῦ διαδήμα-
τος, εἰς ὃν ὀφείλομεν, ἐκτὸς τῶν πολλῶν ἄλλων
ἔργων τῆς, ἄτινα μετ' ἐνδιαφέροντος ἀναγινώσκοντα
ὡς ἐνέχοντα τινὰ ἀληθῆ ἀξίαν, καὶ τὰς «Σκέψεις
Βασιλίσσης». Μωσαϊκὸν ἀληθῆ γυνῶν καὶ σκέ-
ψεων—αἵτινες, κατὰ τὸ πλεῖστον, συνεννοοῦσι πρὸς
τῇ χάριτι καὶ βαθείᾳ ἐννοίᾳ—λάμπον ἐκ τοῦ ἀνε-
σπέρου φωτός τῆς ἀληθείας, φῶτος τυφλοῦντος τὰ
πάθη καὶ ἀγλαίζοντος τὴν ἀρετὴν.

Ἀλλὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ βίου τῆς ἐσκίασεν ἐσχά-
τως ὁ ἀτυχῆς τοῦ Διαδόχου καὶ τῆς δεσποινίδος Βε-
καρέσκου ἔρωσ, τὴν πλήρῳσιν τοῦ ὁποίου βαθύ-
τατα ἢ ἐστεμμένη ποιήτρια ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς ἐπε-
θύμισεν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἠναγκάσθη ἐν ψυ-
χικῇ ὀδύνῃ ν' ἀποσπασθῇ, βλέπουσα αὐτὸν καταρ-
ρέοντα πρὸ τῆς ἀτέγκτου ἐπιμονῆς τοῦ συζύγου τῆς
καὶ τῶν σκανδάλων, ἄτινα ὡς ἐκ ταύτης ἐπῆλθον.
Ἡ δυσμενὴς αὐτῆ ἐκβασίς τοῦ ὄραϊον εἰδυλλίον εἰς
ὃ τόσον ἠρέσκετο ἢ ποιητικὴ βασιλίσσα, αἱ περιπέ-
ται τῶν τελευταίων συμβάντων, τὴν ἐρριψαν, δει-
νῶς νοσήσασαν, ἐπὶ τῆς κλίνης, μετὰ τῆς πικρίας
ἐκείνης, ἦν προκαλεῖ ἢ ραγδαία κατάρρησις φαιδροῦ
ὄνειροπολήματος, ἢ ἀπότομος σβέσις τοῦ λάμπον-
τος ἀστερισμοῦ τῆς ἐλπίδος.

Καὶ ἀνέρωσε μὲν ἦδη ἡ Ἐλισσάβετ, ἀλλ' ὄσθενεῖ
ψυχικῶς καὶ θ' ὄσθενεῖ ἐπὶ πολὺ ἡ Κάρμεν Σὺλβα.

Δίκ.

Οἱ Κατ' ὄνομα φίλοι

(Ἀληθεῖαι).

Ἡ ἀνωνυμία προδίδει κακοῦθειαν ὑπὸ τὸν πέπλον κρύ-
πτεται τὸ ἐγκλημα.

×

Ἡ μεγάλη πρὸς τὴν φήμην τάσις ἀποβαίνει συνήθως παρὰ
τοῖς ἀσήμεσι τόσῳ ἰσχυρά, ὥστε καὶ ἡ κοινοτέρα λογικὴ καὶ
ἡ στοιχειωδέστερα ἀξιοπρέπεια περιφρονοῦνται καὶ λακτιζοῦνται.

×

Ἡ ἐπιμονὴ εἰς τὸ ψευδολόγημα τὸ ἄρδην ἀνατρεπόμενον,
παρέχει τὴν ἰδέαν παρώσεως τῆς συνειδήσεως.

×

Τὰ ἀσυνάρτητα φελλίσματα τοῦ ἀπολογουμένου ὡς καὶ
ἡ ὑπερβολικὴ καὶ ἀπεγνωσμένη ἐντασις τῆς φωνῆς καὶ ἔξαψις
ὀδηγῶν εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τῆς ἐνοχῆς. Ἡ ἀθωότης εἶνε
πάντοτε ἀπαθῆς, ἀν δὲ ἀγανακτῇ, γνωρίζει τὰ ἀρμόζοντα
ὄρια.

×

Ἐγετε πεποιθήσιν εἰς ἑμὸν τὸν ἑαυτὸν σας τὸ σκότος
θὰ κρύπτη πάντοτε προδοσίας τῶν φίλων τῆς ἡμέρας!
(Ἐκ τοῦ σημειωματοῦ μου).

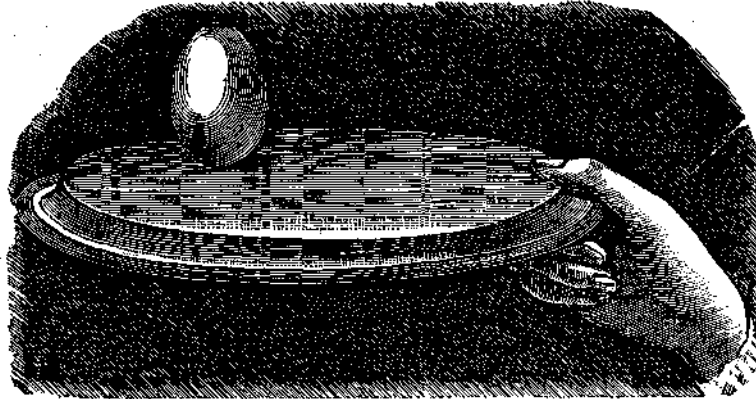
Δίκ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ ΠΕΡΙΣΤΡΕΦΟΜΕΝΟΥ ΩΟΥ.

Θέσατε καλῶς ἐψημμένον αὐγὸν ἐπὶ τοῦ ἀντιθέτου μέρους λείου τινος πινακίου, καὶ δώσατε ἀμέσως εἰς τοῦτο διὰ τῆς χειρὸς σας ὀριζόντιον περιστροφικὴν κίνησιν ἥτις βαθμηδὸν νὰ βαίνει ταχύτερον. Τὸ αὐγὸν παρασυρόμενον ὑπὸ τῆς κινήσεως τοῦ πινακίου θὰ ὀρθοποδήσῃ ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον διὰ τῆς αὐξήσεως τῆς περιστροφικῆς κινήσεως θὰ στηθῇ ἐπὶ τοῦ αἰχμηροῦ μέρους αὐτοῦ, καὶ θὰ στροβιλιζέται ἀπαραλλάκτως, ὡς ἡ σβούρα τῶν παιδῶν.

Πρὸς ἐξασφάλισιν ἐκ τῶν προτέρων τῆς ἐπιτυχίας παντὸς πειράματος ἰσορροπίας δι' ὧν γιγνόμενου, φροντίσατε ὥστε, ὅποτε βράζετε αὐτὰ νὰ τὰ τοποθετήτε ὀρθῶς ἐντὸς τῆς χύτρας, καθότι οὕτω, τὸ ἐν αὐτοῖς περιεχόμενον μικρὸν κενὸν ἀποκαθίσταται συμμετρικὸν ἐν σχέσει πρὸς τὸν μέγαν ἄξονά του, ἡ δὲ

ἰσορροπία ἐπὶ τοῦ πινακίου ἀποκαθίσταται οὕτω εὐκολώτερον. Ἡ ἐκτεθεισα ἀνωτέρω μέθοδος δὲν εἶνε εὐκολὸς εἰς ὅλους καὶ ἀπαιτεῖται ποιά τις πείρα εἰς τὴν ἐκμάθησιν αὐτῆς, ὑπομονὴ καὶ ἐπιτηδεύτης. Ἐν τούτοις, πρὸς ἐπιτεῦξιν τῆς ἐπιτυχίας εἰς πρώτην δοκιμὴν, παρατιθέμεν καὶ τὸν ἀκολουθοῦν ἀπλούστερον τρόπον.

Θέσατε τὸ πινακίον ἐπὶ τοῦ χεῖλους τῆς τραπέζης, οὕτως ὥστε νὰ ἐξέχη ταύτης, ἵνα συλλαμβάνεται εὐκόλως διὰ τῆς χειρὸς. Τοποθετήσατε τὸ αὐγὸν εἰς τὸ μέσον τοῦ πινακίου καὶ τῇ βοήθειᾳ τοῦ μεγάλου δακτύλου τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς σας καὶ τοῦ δείκτου τῆς δεξιᾶς ἐπὶ τῶν δύο ἄκρων τοῦ ὠοῦ τιθεμένων, δώσατε ἐλαφρῶς μὲν, ἀλλ' ἐπιτηδεύως ἰσχυρὰν περιστροφικὴν κίνησιν εἰς τὸ αὐγὸν, ὅπερ ἀμέσως ὀρθούμενον ἐπὶ τοῦ αἰχμηροῦ αὐτοῦ μέρους, θὰ περιστρέφεται ἐπ' ἀρκετόν. Συλλάβετε τότε αὐθωρεὶ τὸ πινακίον, καὶ δὲν ἔχετε ἄλλο νὰ πρᾶξετε ἢ ν' ἀκολουθήσητε διὰ τούτου τὴν περιστροφήν τοῦ ὠοῦ δι' ἐλαφρᾶς κινήσεως, ἥτις ὡς θὰ ἴδῃτε εἶνε εὐκολωτάτη. Φ. Π.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

94. Αἶνιγμα

Πιητὸν εἰμὶ ἐκ τῶν γνωσθῶν καὶ εἰς ἐποχὴν ἀρχαίαν ἐξήλεγά σοφοῦ τινος ἀπατηλὴν ἰδέαν. Κεῖ εἰς ἄνδρα ζήλου ἔμπλεον καὶ πίστεως ἀγίας ἐγὼ ὑπῆρξα αἰτιὸς πολλῆς μεταμελείας. Ἡ κεφαλὴ μου ἂν κοπῆ καὶ ὁ τράχηλος ἐπίσης σῶμα πιητὸν ἀκέφαλον νὰ ἴδῃς μὴ ἐλλίπῃς. Ἄλλ' ἦρωα τῆλεκλειτον γενναίως πολεμοῦντα Περὶ τὸν Ξάνθου ποταμῶν, Σχάμανδρον καὶ Σιμοῦντα.

95. Αἶνιγμα

Ἀειθαλὲς ἐμὶ φυτόν, σύμβολον τῆς φιλίας, ἀκέφαλον δ' ὄνομαστὴ πόλις τῆς Κελικίας, Βαρβάρων ὄντραις ἐκεῖ πάλαι κατετροπώθη καὶ εἰς μεγάλος βασιλεὺς διὰ φυγῆς ἐσώθη.

96. Αἶνιγμα.

Ἐπιστήμη μία εἶμαι, Πλὴν ἀρχαία Καὶ ὄραία Καὶ ἐδῶ ἀκόμη κείμεναι. Ἄν μὲ ἀποκεφαλίσῃς, Τότε δὰ θὰ ἐννοήσῃς Πῶς ἐλάττωμά σου εἶμαι.

97. Αἶνιγμα.

Μὰ πρόβειος διούλλαβος καὶ εἰς βασιλεὺς διούλλαβος γεννοῦν ἀρχαίον ποιητὴν· ἀλλ' οὕτος τετραούλλαβος.

Δ. Ι. ΠΑΠ.

ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝ Τῷ 21ῳ ΦΥΛΛῳ ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΝ

85. Αἶνιγμα. Κανά—Ἄρης—Κανάρης. Ἔλυσαν αὐτὸ ὁ κ. Α. Μαλακάσης ἐξ Ἀμφίσης, ὁ κ. Δ. Περγαρῆς ἐξ Ἀλεξανδρείας καὶ ὁ κ. Σ. Δενδρινὸς ἐξ Ἀθηνῶν.

86. Αἶνιγμα. Πατρίς—Παίς—Πίς. Ἔλυσαν αὐτὸ ὁ κ. Α. Μαλακάσης ἐξ Ἀμφίσης καὶ ὁ κ. Α. Παρίσης· ἐξ Ἀθηνῶν.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ 'ΦΥΣΕΩΣ.

Κ. Δ. Κάρων. Καταστατικὸν καὶ κανονισμοὺς σὰς ἀπεστείλαμεν ταχυδρομικῶς καὶ ἐγράψαμεν.—Η. Κ. Σῦρον. Ἀναμένομεν ἀπάντησίν σας.—Ι. Α. Καλάμας. Ἐπιστολὴ σας ἐλήφθη, σὰς ἐνεγράψαμεν. Ἀναμένομεν ἀπάντησιν.—Π. Π. Πύργων. Σὰς ἐγράψαμεν.—Ν. Δ. Τ. Καρδίτσων. Ζη-

τηθέντα φύλλα σὰς ἀπεστάλησαν προχθές.—Α. Κ. Γ. Κων/πολιν. Ἐπιστολὴ σας ἐλήφθη. Σώματα ἀπεστέλλαμεν. Σὰς ἐγράψαμεν. Ἀναμένομεν ἀπάντησίν σας.—Α. Ρ. Ἄρσαν. Ἐπιστολὴ καὶ πῖλος ἐλήφθη. Ἐλυπηθῆν φοβερὰ. Γίνεται ἕτερος.—Α. Χ. Βηρουτσῶν. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη, εὐχαριστοῦμεν. Σὰς γράφομεν ταχυδρομικῶς.—Β. Θ. Βράβλα. Συνδρομητὰ ἐνεγράψαμεν, σὰς ἐγράψαμεν.—Μ. Μ. Γαλάξιον. Ζητούμενος ἀριθ. 7 ἐστάλη. κ. Β. Ἀναμένομεν ὑποσχεθέντα συνδρομητὰς.—Ν. Ν. Ρεγγλάδας. Συνεστημένη ἐλήφθη. Ἀποδείξεις ταχυδρομικῶς.—Μ. Κ. Παιραῖα. Ἐξ ἀνεξαρτήτων λόγων τῆς θελήσεώς μας τὸ φύλλον τῆς παρελθούσης Κυριακῆς καθυστέρησεν.—Α. Μ. Τουρονο-Μαγουρέλιον. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. Ἀποδείξιν λαμβάνετε σὺν παρόντι φύλλῳ.—Α. Α. Ο. Τήνων. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. Ζητούμενον φύλλον καὶ ἀποδείξιν ἀποστέλλονται σὺν παρόντι φύλλῳ.—Δ. Π. Σκῦρον. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. Ἀποδείξιν ἀποστέλλεται σὺν παρόντι φύλλῳ. Ἀναμένομεν συνδρομητὰς.—Ι. Π. Ἀλεξανδρείαν. Ἐγκώλιος ἐλήφθη, γράφομεν ταχυδρομικῶς.—Γ. Μ. Σῦρον. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Ζητούμενον βιβλίον, τιμὰται ἀντὶ δραχμ. 7. Χρυσόδετον τόμον ἐλάβατε; Παρακαλοῦμεν ἐγγράψατε καὶ μερικὸν συνδρομητὰς.—Φ. Ι. Σ. Κεφαλληνίαν. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη εὐχαριστοῦμεν.—Δ. Τ. Ἄσσαν. Συνδρομὴ κυρίου Σ. Γ. ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν, γράφομεν ταχυδρομικῶς.—Α. Χ. Γόθειον. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη, εὐχαριστοῦμεν. Ἀποδείξιν λαμβάνετε σὺν παρόντι φύλλῳ. Ἀριθμὸς λαχείου σας εἶναι ὁ ἐξ δεξιῶν ἀριθ. 1829.—Δ. Σ. Ζάκυνθον. Συνεστημένη μετὰ συνδρομῶν ἐλήφθη, εὐχαριστοῦμεν. Γράφομεν καὶ ταχυδρομικῶς προσεγγῶς.—Γ. Α. Π. Σῦρον. Ἐπιστολὴ καὶ πηήματα ἐλήφθησαν. Ἀναμένομεν καὶ συνδρομητὰς.—Γ. Ν. Κ. Λάρνακα. Ἀναμένομεν συνδρομὰς.

ΠΑΝΘΕΟΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟΥ

1892

Τὸ ΠΑΝΘΕΟΝ ἐκδιδόμενον εἰς μέγα σχῆμα κατὰ τὸν τύπον τῶν καλλιτεχνικωτάτων εὐρωπαϊκῶν ἡμερολογίων, κοσμοῦμενον δὲ διὰ τεσσαράκοντα περίπου λαμπρῶν εὐρωπαϊκῶν εἰκόνων καὶ περιέχον διατριβάς ἐπιστημονικὰς καὶ φιλολογικὰς παντὸς εἶδους τῶν διαπρεπιστέρων παρ' ἡμῖν λογοτεχνῶν καὶ ποιήματα τῶν ἀρίστων ποιητικῶν καλῶν τῆς συγχρόνου Ἑλλάδος, ὡς καὶ μεταφράσεις ἐκλεκτῶν ἔργων πεζῶν καὶ ἐμμέτρων τῆς εὐρωπαϊκῆς φιλολογίας, εἶναι τὸ ἀριστον ἐτήσιον ἀνάγνωσμα παντὸς φιλομούσου καὶ πάσης ἀνεπτυγμένης οἰκογενείας.

Τιμᾶται δεδεμένον μὲν ἀντὶ δραχμῶν τριῶν, ἄδετον δὲ δύο διὰ τὴν Ἑλλάδα. Καὶ φράγκων χρυσῶν τριῶν, δεδεμένον, καὶ δύο ἄδετον, διὰ τὴν ἀλλοδαπήν.

Ἀποστέλλεται παντὶ συνδρομητῇ τῆς «Φύσεως» ἐλευθερον ταχ. τελῶν, ἐπὶ προκαταβολῇ τοῦ τιμήματος, ἢ δωρεάν, ἐπὶ τῇ ἐγγραφῇ ἐνὸς συνδρομητοῦ εἰς τὴν «Φύσιν».

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ